

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/119/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216201334
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8216201334.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandrávej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, XXX XX U., o zaplatenie 1.688,90 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5C/77/2016-43 zo dňa 31.01.2017, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, vo výroku o povolení splátok a vo výroku o trovách konania.

II. Nepriznáva stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Obsah napadnutého rozhodnutia

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zastavil konanie v časti o zaplatenie 265,39 eur, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.088,84 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % zo sumy 1.088,84 eur od 2. 10. 2015 do zaplatenia v mesačných splátkach po 40 eur splatných vždy do 25. dňa príslušného kalendárneho mesiaca počínajúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vychádzal z ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ustanovení § 261 ods. 6, § 497, §502 ods. 1, § 503 ods. 2, § 506 Obchodného zákonníka, ustanovení § 9 ods. 1-2, § 11 ods. 1 zákona č.128/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a ustanovení § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1 a 5, § 517 ods. 1-2 Občianskeho zákonníka.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere (úverová zmluva zo dňa 03.03.2014) , teda spotrebiteľská zmluva. Účastníci uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje obligatórne zákonné náležitosti, a to minimálne výšku, počet a termíny splátok istiny, úroku a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.) a taktiež nie je naplnené zákonné ustanovenie § 9 ods. 2 písm. j) zákona 129/2010 Z.z., pričom aj keď je v zmluve uvedené RPMN, nie sú uvedené všetky predpoklady použité na jej výpočet. Z týchto dôvodov je úver bezúročný a bezpoplatkový. Prijal právny názor, že z hľadiska naplnenia princípu transparentnosti, nemožno ani uvedenie údajov o celkovej výške spotrebiteľského úveru v zmysle písm. g) § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. považovať za dostatočné, resp. podľa názoru súdu prvej inštancie nezodpovedá transparentnému vyjadreniu celkovej čiastky, ktorú má spotrebiteľ

zaplatiť, keďže púhy súčin počtu splátok a výšky anuitnej splátky je v nižšej výške (3.590,40 eur) ako je reálne uvedená v zmluve 3.690,40 eur. V tejto súvislosti poukázal na to, že v zmluve nie je uvedený ani úrok, pričom pokiaľ by mal zákonodarca na mysli, že postačuje uvedenie úrokovej sadzby (§ 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z.), tak by nepožadoval uvedenie úroku. Neuvedenie, resp. netransparentné uvedenie týchto náležitostí v zmluve o úvere môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. Z dôvodu záveru, že úver je bezúročný a bezpoplatkový, súd prvej inštancie priznal žalobcovi sumu 1.088,84 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 2.000 eur a zaplatil sumu 911 eur, teda rozdiel predstavuje 1.088,84 eur. Uvedenú sumu priznal žalobcovi spolu s úrokom z omeškania v zákonnej výške, odo dňa nasledujúceho po určení termínu zaplataenia dlhu, t.j. po jeho zosplatení na základe listu zo dňa 1.10.2015. Pre úplnosť uviedol, že v konaní si žalobca uplatnil aj nárok na sankčný úrok z omeškania v zmysle bodu 4.1. Úverovej zmluvy, pričom táto podmienka bola už rozhodnutím Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 9C/70/2015 zo dňa 02.02.2016 vyhlásená za neprijateľnú a teda neplatnú.

4. Súd prvej inštancie povolil splácať žalovanému priznanú istinu s príslušenstvom v splátkach po 40 eur mesačne v zmysle § 232 ods. 3 veta druhá, ods. 4 C.s.p. Prihliadol pritom na to, že žalovaný je nezamestnaný, pričom žijú s manželkou len z jej príjmu (materské) a v súčasnosti nemá dostatočné príjmové pomery, ktoré by umožnili splácať dlh vo väčšom rozsahu. Súd prvej inštancie zobrať v tejto súvislosti na zreteľ i procesné správanie žalovaného, ktorý sa na pojednávanie riadne dostavil a vo veci vypovedal. Vzhľadom na to, že žalobca je významnou finančnou inštitúciou mal súd za to, že povolenie splátok v záujme jeho riadneho splatenia formou splátok, neohrozi jeho finančnú situáciu.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p. V danej právnej veci súd vyhovel žalobe čo do sumy 1.088,84 eur s 5 % úrokom z omeškania vo výške 5 % zo sumy 1.088,84 eur od 2.10.2015 do zaplataenia a zamietol vo zvyšnej časti istiny, úroku vo výške 12,9 % z celej požadovanej istiny a úroku z omeškania vo výške 5 % zo sumy prevyšujúcej sumu 1.088,84 eur. Postupujúc v súlade s ustanovením § 255 ods. 2 C.s.p. a vzhľadom na temer obdobný úspech žalobcu a žalovaného, rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

Obsah odvolania

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia. K tvrdeniu súdu, že v zmluve chýba náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) uviedol, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky, a teda niektoré z náležitostí v zmysle právnych predpisov, ktoré má zmluva obsahovať, sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú vo VOP. Výška, počet a termíny splátok sú uvedené v samotnom texte zmluvy: výška anuitnej splátky 29,90 eur, termín splatnosti 1. anuitnej splátky 27.03.2014, počet anuitných splátok 120, periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky mesačne, v 27. deň kalendárneho mesiaca. Z uvedeného vyplýva, že počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť a lehoty a podmienky ich úhrady, vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Anuitná splátka zostala počas celej doby splácania rovnaká. Skladá sa zo splátky istiny a splátky úroku. Výška, počet a termín splátok poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejme už v čase uzatvorenia zmluvy sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Ostatné poplatky a ich výška sú uvedené v Sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou všeobecných obchodných podmienok a tým aj súčasťou zmluvy. Termín splatnosti poplatku vyplýva zo zásad spoplatňovania, ktoré sú súčasťou Sadzobníka a ktoré stanovujú kedy je ktorý poplatok splatný. Pripadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi sadbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia zmluva neuvádza, keďže na základe zmluvy o pôžičke nevznikajú zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. V prospech argumentácie banky svedčí aj rozsudok Súdného dvora Európskej únie zo dňa 09.11.2016 vydaný vo veci C-42/15, v zmysle ktorého článok 10 ods. 1 a 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 Smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na

inom trvalom nosiči. Z uvedeného vyplýva, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. nemusia byť nevyhnutne uvedené v samotnom texte úverovej zmluvy, ale časť z nich môže byť obsiahnutá aj v obchodných podmienkach alebo Sadzobníku, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Článok 10 ods. 2 písm. h) a písm. i) Smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Uvedeným výrokom Súdny dvor Európskej únie jednoznačne potvrdil, že banka na spôsob uvádzania týchto povinných náležitostí úverovej zmluvy nazerá správne a rozsah, v akom jednotlivé náležitosti uvádza, je pre spotrebiteľa postačujúci pre posúdenie rozsahu jeho záväzku. Povinnou náležitosťou úverovej zmluvy teda nie je podrobný rozpis výšky, počtu a termínov každej zo splátok na časť pripadajúcu na istinu, úroky a iné poplatky a zároveň štát ani nemôže zákonom upraviť povinnosť pre veriteľov takýto presný rozpis v zmluve uvádzať. Uviedol, že článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.02.2017, sp. zn. 12Co/149/2016 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.02.2017, sp. zn. 6Co/68/2017. K vyjadreniu súdu, že celková výška úveru uvedená v zmluve nezodpovedá transparentnému vyjadreniu uviedol, že použitie časti poskytnutej sumy žalovaným na úhradu poplatku dohodnutého priamo v zmluve v ods. 1.2 nijako nespochybňuje výšku sumy úveru poskytnutej žalovanému žalobcom ani neznižuje istinu dlhu žalovaného. Poskytnutím úveru celkom jednoznačne žalobca poskytol žalovanému plnenie, za ktoré mu prináleží protiplnenie, a to jednak v podobe úrokov a jednak v podobe výslovné v zmluve dohodnutého poplatku, pričom v oboch prípadoch ide o hlavný predmet plnenia z úverovej zmluvy. S poskytnutím úveru okrem toho žalobcovi vznikajú súvisiace organizačné, administratívne a ostatné priame a nepriame náklady na pokrytie ktorých slúži aj uvedený poplatok. K rozhodnutiu súdu o priznaní možnosti žalovanému platiť dlh v splátkach uviedol, že súd postupoval v rozpore so zákonom. Rozhodnutie musí byť spravodlivé a nemôže výrazne zvyhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Priznaním splátok vo výške 40 eur súd priznal žalovanému splácať úver vo výške len o 1/3 vyššej, než akej mal hradiť úver v zmysle zmluvy (29,92 eur). V danom prípade má žalobca nepochybne právo, aby mu jeho pohľadávka bola zaplatená v primeranej lehote. Poznamenal, že posúdenie finančných možnosti žalovaného pre účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia, kedy dôjde jednak k dôslednému zisteniu majetku žalovaného a jednak k voľbe najvhodnejšieho spôsobu výkonu rozhodnutia. Pre posúdenie vymožitelnosti pohľadávky sú dôležité celkové majetkové pomery. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu a priznať mu náhradu trov prvoinstančného a odvolacieho konania.

Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“) vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

8. Žalobkyňa namieta, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo

argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

10. Správny je záver, podľa ktorého ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadovalo rozčlenenie dohodnutej splátky na jednotlivé zložky, teda na istinu, úroky a poplatky. Nesplnenie tejto povinnosti malo za následok, že úver sa v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy považoval za bezúročný a bez poplatkov.

11. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v čl. 22 zaviedla úplnú harmonizáciu svojich ustanovení spočívajúcu v tom, že členské štáty pri implementácii smernice nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa od ustanovení smernice odchyľujú.

12. Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Smernica je mäkkším právnym nástrojom ako nariadenie, pretože umožňuje zladenie požiadavky na jednotu únieového práva s vôľou zachovať rozmanitosť národných úprav. Smernica sa ako právny predpis často používa napr. v oblasti vnútorného trhu, kde existujú podstatné rozdiely medzi úpravami jednotlivých členských štátov, aby sa umožnilo ich postupné zjednotenie. Smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecného záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia požiadavky právnej istoty. Až kým smernica nie je správne prebratá do vnútroštátneho práva dotknuté subjekty nemajú možnosť poznať rozsah svojich práv. Na tento stav právnej neistoty nemá vplyv ani prípadný rozsudok Súdneho dvora o nesplnení transpozície povinnosti členského štátu alebo rozsudok Súdneho dvora, ktorým bol určitým ustanoveniam tejto smernice priznaný priamy účinok. Až momentom správnej transpozície smernice nastáva právna istota, kedy fyzické a právnické osoby už musia poznať svoje práva vyplývajúce zo smernice a možno od nich požadovať, aby si uplatnili svoje práva. Ustanovenia smernice majú priamy účinok len vtedy, ak sú súčasne splnené nasledujúce podmienky a to, že uplynula transpozíčná lehota smernice, smernica nie je správne transponovaná alebo nie je zabezpečená jej úplná účinnosť, ustanovenie smernice zakladajúce právo pre jednotlivca alebo povinnosť pre členský štát musí byť dostatočne jasné, presné a nepodmienené a priama aplikácia nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, alebo založenie resp. sprísnenie trestnej zodpovednosti tých, ktorí sa dopustia porušenia jej ustanovení. To znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny priamy účinok v sporoch medzi súkromnoprávnymi subjektmi. Je logické, že ak si členský štát nespĺnil svoju povinnosť a netransponoval smernicu správne alebo načas, nemôžu dôsledky tohto protiprávneho konania štátu znášať fyzické alebo právnické osoby a preto im nemôže byť uložená na základe neprebratej, resp. nesprávne prebratej smernice žiadna povinnosť.

13. Pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka, či má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov alebo nie, ako aj otázka, kedy sa považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, je skutočnosť, že smernica zakotvuje tzv. úplnú harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice zo zákona povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/2015 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo o vnútroštátne právo nad rámec smernice. Z tohto rozhodnutia teda vyplýva, že Slovenská republika nesprávne transformovala do svojho právneho poriadku smernicu 2008/48, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

14. Požiadavka smernice k otázke členenia splátok je tak jasná a zreteľná, že zo slovného spojenia smernice „výška, počet a frekvencia splátok spotrebiteľa“ absolútne žiadnym výkladom nie je možné vyvodit' požiadavku, aby zmluva uvádzala splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov. Preto Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-42/15 správne rozhodol, že smernica takéto členenie nepožaduje.

15. Požiadavka zákona je však od požiadavky smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“. Niet žiadnych pochybností, že slovenský zákon ide nad rámec smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“. K výkladu tohto ustanovenia zákona existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej sa má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

16. V zmluve je uvedený iba celkový počet splátok a výška prvej a poslednej mesačnej splátky bez rozlíšenia, z čoho takáto splátka pozostáva, bez rozlíšenia istiny, riadnych úrokov, poplatkov a iných súm a ich termínov. Výška ostatných splátok ani v zmluve nie je uvedená. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením a s cieľom tejto právnej úpravy. Argumentácia žalobcu v tom smere, že počet a termíny splátok istiny a úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky, čo sa vzťahuje aj na poplatky, neobstojí. Anuitná splátka je splátka, ktorá má rovnakú výšku počas celej doby platnosti úveru a je splácaná v pravidelných intervaloch - väčšinou mesačných. S postupom splácania anuitnými splátkami však klesá v splátke podiel úrokov a zvyšuje sa podiel úmoru istiny.

17. Túto prísnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno preklenúť ani tým, že banka (žalobca) bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť a lehoty a podmienky ich úhrady, vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru.

18. K odvolacej námietke žalobcu, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky (VOP) a niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú vo VOP, odvolací súd konštatuje, že v spotrebiteľských zmluvách podstatné náležitosti tak, ako sú vymedzené v ustanovení § 9 zák. č. 129/2010 Z. z. musia byť uvedené priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorá má mať písomnú formu. Ak teda podstatné náležitosti vymedzené ustanovením § 9 zák. č. 129/2010 Z. z. sa uvádzajú vo všeobecných obchodných podmienkach, potom nemožno túto okolnosť hodnotiť inak ako tak, že zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti neobsahuje, a teda je podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluvou o úvere, ktorý sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Takéto náležitosti nemôžu byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale musia byť uvedené priamo v spotrebiteľskej úverovej zmluve. To znamená na listine, na ktorej spotrebiteľ pripojuje svoj podpis. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť hlavne na to, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť na to, aby do nich v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malými písmenami písanej forme dodávateľ ukryl dojednanie, ktoré môžu byť pre spotrebiteľa také, že sa predpokladá, že jeho pozornosti uniknú. Pokiaľ teda i napriek tomu sa dodávateľ nespráva v právnom vzťahu poctivo, potom takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Treba v tejto súvislosti zdôrazniť, že fakticky je pritom zmluvná sloboda spotrebiteľa pri určovaní, ktoré dojednanie bude uvedené v zmluve, a ktoré vo všeobecných podmienkach len zdánlivá, lebo obe listiny vo formulárovej podobe pripravuje dodávateľ a vzhľadom na nepomer vo vyjednávací sile dodávateľa a spotrebiteľa je na prvý pohľad zrejmé, že sa spotrebiteľ len ťažko môže domôcť zmeny vopred pripravených zmluvných dojednaní.

19. Za tejto situácie, bolo bez akéhokoľvek významu zaoberať sa tým, či postačujúco alebo nie uviedol veriteľ v zmluve údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru pre záver o bezúročnosti úveru, postačuje totiž absencia čo i len jednej z podstatných náležitostí zmluvy.

20. Správne je takto záver súdu prvej inštancie pokiaľ za týchto okolností nezohľadnil úroky a žiadny z poplatkov uplatňovaných žalobcom v tomto konaní pri ustálení celkovej sumy, ktorú má žalovaný

žalobcovi zaplatiť a vychádzal z toho, že na základe vyššie uvedených právnych záveroch (pri súčasnej bezúročnosti a bezpoplatnosti úveru) dlhuje žalovaný žalobcovi sumu 1.088,84 eur s príslušným úrokom z omeškania tak, ako si ho žalobca uplatnil.

21. Podľa § 232 ods. 3 C.s.p., lehota na plnenie je 3 dní a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

22. Podľa § 232 ods. 4 C.s.p., ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

23. Z citovaných ustanovení C.s.p. vyplýva, že ak súd pristupuje k autoritatívnemu rozhodnutiu (rozsudkom) o žalobe na peňažné plnenie (o aký prípad ide aj v prejednávanej veci), zákonnou lehotou plnenia a zároveň pravidlom je lehota troch dní, počítaná od právoplatnosti rozsudku. Štandardne preto súd ukladá splnenie povinnosti v takejto lehote. Na každú jednu výnimku z pravidla musia potom existovať dôvody, ktoré je potrebné riadne odôvodniť, čo platí aj pri odôvodňovaní rozhodnutia, a to či už pre dlhšiu než trojdňovú lehotu, alebo pre povolenie splátok a určenie ich výšky a podmienok splatnosti.

24. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie poukázal na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, ktorá mu neumožňuje splniť dlžnú sumu jednorazovo, a preto žiadal o možnosť splatiť dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach. Uviedol, že nemá žiaden príjem, je nezamestnaný a žije s manželkou len z jej materskej dávky. Z jeho vyjadrenia na pojednávaní dňa 31.01.2017 je zrejmé, že si je vedomý existencie svojho dlhu a vyvíja úsilie o jeho vyrovnanie, o čom svedčia úhrady vo výške 30 eur v prospech žalobcu zo dňa 18.11.2016 (čl. 41), 16.12.2016 (čl. 42) a 19.01.2017 (čl. 43). Je potrebné poznamenať, že výška splátok určená súdom prvej inštancie (40 eur) je vyššia ako výška pôvodne zmluvne dohodnutých splátok (29,92 eur). Súd rozhodujúci o čase plnenia nie je viazaný pôvodne dojednanými splátkami, ale môže zohľadniť pri stanovení splátok situáciu existujúcu v čase jeho rozhodovania.

25. V prípade, že žalovaný svoj dlh nebude plniť spôsobom určeným rozsudkom, omeškanie jednej zo splátok bude mať za následok zročnosť celého dlhu. To dáva určitú istotu pre žalobcu, že hrozba bude dostatočnou motiváciou pre žalovaného, aby svoju povinnosť uloženú rozhodnutím súdu plnil riadne a včas. Plynutie času nemá na postavenie žalobcu negatívny dopad, keďže mu patrí nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy až do času úplného splnenia dlhu. Žalobca je obchodnou spoločnosťou so stabilným zázemím na trhu, preto možnosť postupnej úhrady dlhu splátkami v súdom určenej výške nemožno vnímať ako zásah do pomerov žalobcu, ktorý by bol spôsobilý ohroziť ďalšiu činnosť žalobcu, neprímerane zhoršiť jeho majetkovú situáciu.

26. Vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie o nepriznaní náhrady trov konania stranám sporu v zmysle § 255 ods. 2 C.s.p. vo vzťahu k tomuto neboli zo strany odvolateľa podané námietky nad rámec odvolacích dôvodov týkajúcich sa veci samej, preto odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, nemal dôvod výrok rozsudku, ktorým súd nepriznal stranám náhradu trov konania bližšie preskúmať.

27. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, vo výroku o povolení splátok a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a úspešnému žalovanému žiadne preukázateľné trovy nevznikli.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).